

Inventarisatie kleine marterachtigen Koggerandweg 1 te Middenmeer

Uitvoerende: J.R. Fokkens

Gecontroleerd door: R. de Beer

Inleiding

In de periode eind juni tot eind juli is door bureau Van der Goes en Groot onderzoek uitgevoerd naar kleine marterachtigen op een voormalige stortlocatie van Afvalzorg gelegen aan de Koggerandweg 1 te Middenmeer. Op de locatie worden volgens plannen op het (zuid) oostelijke gedeelte, zonnepanelen geplaatst. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Afvalzorg B.V.

De potentie voor het voorkomen van kleine marterachtigen werd op grond van een uitgevoerde scan in oktober 2019 aangegeven (FOKKENS, 2019).

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van kleine marterachtigen het plangebied. Eventueel kan aanvullend informatie worden verzameld over gebruiksfuncties van het gebied voor deze soorten.

Figuur 1.

Ligging van de voormalige afvalstort aan de Koggerandweg te Middenmeer.

Het plangebied

De ligging van de volledige stortlocatie staat in Figuur 1. Het onderzoek heeft zich gericht op het (zuid)oostelijke deel van de stortlocatie (zie Figuur 2).

Op het noordoostelijke gedeelte van de stortlocatie is al een zonnepark gerealiseerd. In het oostelijke deel ligt een klein vliegveld. Het westelijke gedeelte bestaat voornamelijk uit een gronddepot en kort gemaaid gras. Op het gedeelte dat is bestemd als waterberging groeit momenteel een lage ruigtevegetatie met onder andere Grote kaardebol, Grote brandnetel, Riet en andere algemene pioniersplanten en ruigtekruiden. Zuidelijk en noordelijk van het te ontwikkelen gebied ligt een gemaaid talud. Onderaan dit talud staat bosplantsoen met o.a. Meidoorn. Hier achter loopt een smalle sloot.

Methode

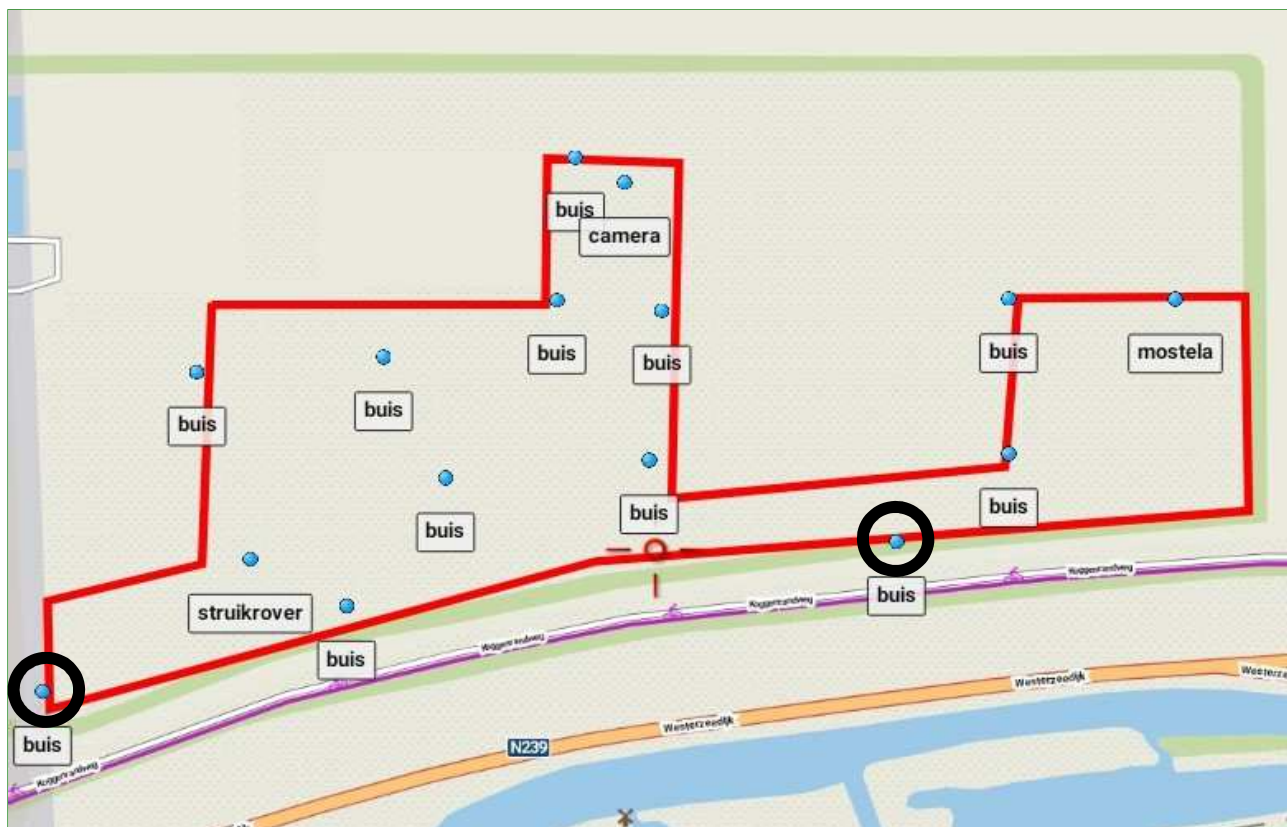
Het onderzoek is uitgevoerd conform het DOCUMENT WEZEL, HERMELIJN EN BUNZING BESCHERMD IN NOORD-HOLLAND. Dit document van de provincie Noord-Holland is een handreiking voor het uitvoeren van onderzoek naar kleine marterachtigen zoals Wezel en Hermelijn.

Met behulp van een cameraval een mostela, een struikrover en twaalf sporenbuizen is de activiteit van kleine zoogdieren op het terrein onderzocht. Er is tijdens het startbezoek op 26 juni 2020 een check uitgevoerd naar de meest geschikte locaties voor het opstellen van de vallen, op grond van de bevindingen zijn diezelfde dag de vallen geplaatst.

Op 10 juli is een tussentijds bezoek gedaan om de functionaliteit van de cameravallen te controleren, de camera beelden te controleren (positie van de genomen foto's) en eventueel

Figuur 2.

Op kleine marterachtigen onderzochte deel van het plangebied met locaties van het ingezet valmateriaal. Op de stempels van de zwart omrande sporenbuizen werden sporen vastgesteld van kleine marterachtigen.

batterijen te vervangen. Ook zijn tijdens de tussenronde de sporenbuizen nagelopen en voorzien van nieuw stempelmateriaal.

Tabel 1.

Overzicht van de aangehouden controlebezoeken aan de Koggerandweg.

Datum	Actie
26 juni 2020	Mostela, cameraval, struikrover en sporenbuizen geplaatst.
10 juli 2020	Controle uitgevoerd en camera's geleegd.
29 juli 2020	Controle uitgevoerd en alle materialen weer meegenomen.

Op 29 juli zijn alle materialen weer gecontroleerd en gelijk meegenomen.

De mostela is bij het vliegveldje geplaatst in het oostelijke gedeelte. De cameraval is aan een buis geplaatst ten noorden van het plangebied om langs een pad en op het veld trekkende dieren te volgen.

De struikrover is op een geschikte locatie geplaatst nabij veel ruigte waar eventueel (kleine) marters verblijven of langs lopen.

De sporenbuizen zijn verspreid over het terrein geplaatst op de op het oog best gelegen locaties nabij ruigtes of oversteekpunten tussen dekking- en ruigtezones.

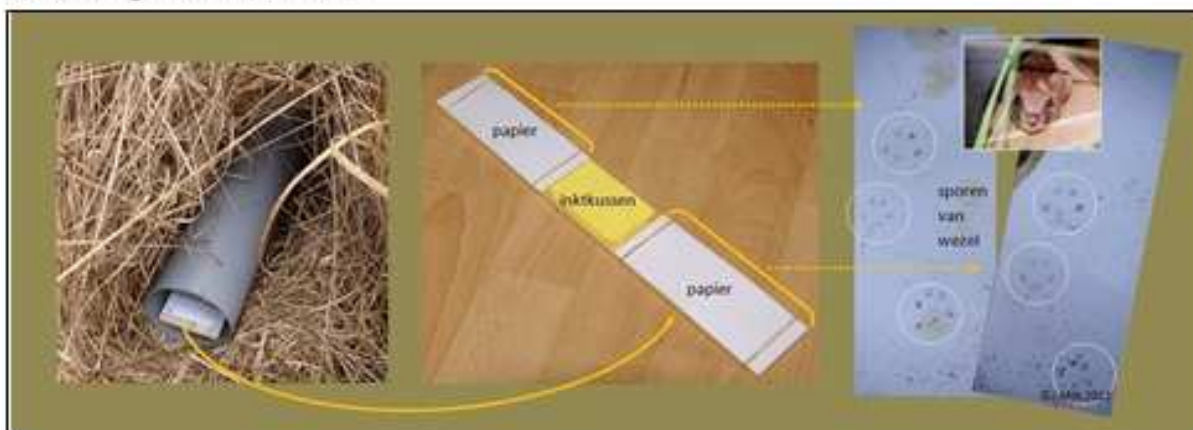
Zie afbeelding onder voor uitleg gebruikt materiaal.

Struikrover. In de buis zit een camera en voor de camera ligt een lokmiddel.

Mostela. Binnenin kan een lokmiddel gelegd worden.

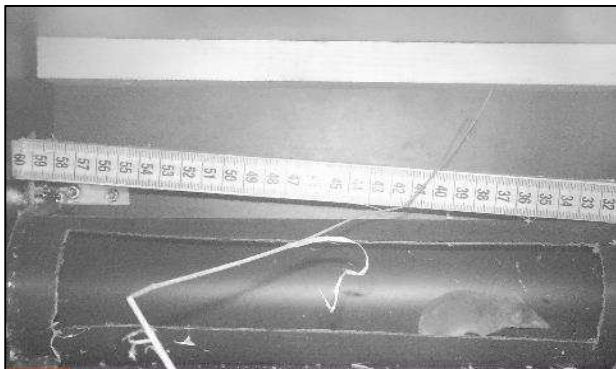

Sporenbuis. Er wordt paraffine gemengd met koolstofpoeder gebruikt als inkt.

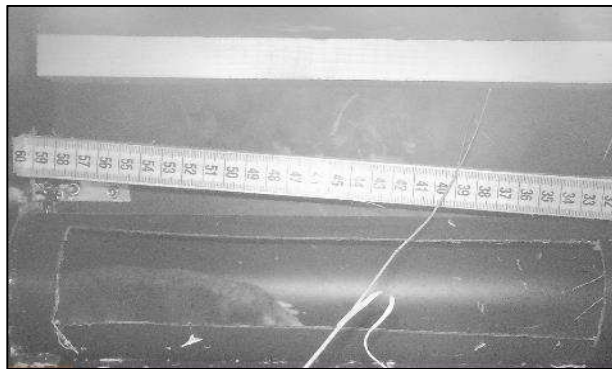
Resultaten

♣ Mostela:

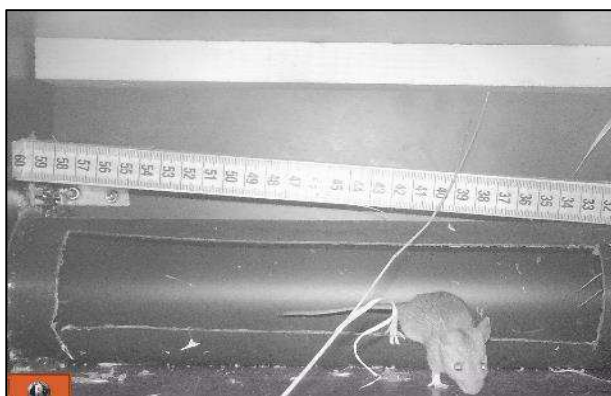
In de mostela zijn beelden van diverse zoogdieren vastgelegd zoals bosmuizen, (Bos)spitsmuis en een mol. Tijdens de onderzoeksperiode zijn er geen kleine marters door de camera in de mostela vastgelegd

Spitsmuis in Mostela.

Mol in Mostela.

Bosmuis in Mostela

♣ Cameraval:

Op de cameraval staan diverse vogels zoals Fazanten en Eksters. Ook zijn er enkele zoogdieren vast gelegd. Het betreft de Bruine rat en de Haas. Ook hier zijn tijdens het onderzoek geen marters voor de camera vastgelegd.

Ekster.

Haas.

♣ -Struikrover:

Op deze camera zijn veel Bruine ratten vastgelegd. Verder zijn er in de nacht enkele (bos)muizen vastgelegd. Overdags zijn er diverse vogels en zoogdieren vastgelegd zoals Kauw, Fazant, Ekster en Haas.

Kauw.

Bosmuis.

Haas.

Fazant.

Bruine rat.

Holenduif.

♣ Sporenbuizen:

In twee buizen zijn sporen aangetroffen van kleine marters (zie zwart omrande markering in Figuur 2). De overige buizen bevatten alleen sporen van muizen en slakken.

De sporen van de kleine marters zijn gezien in het zuidelijke deel van het gebied tegen de rand, onder aan het talud. In één buis (zuidoost) zijn er meerdere keren sporen aangetroffen. De andere buis (zuidwest) is één keer door een kleine marter bezocht. Het is op grond van de afmetingen van de sporen niet duidelijk om welke soort het gaat, Hermelijn of Wezel.

Sporen van een kleine marter (Wezel/Hermelijn) in één van de buizen (rood omcirkeld).

Beoordeling en conclusie

Het gebied van de afvalstortlocatie wordt gebruikt door kleine marterachtigen. De dieren werden alleen in de zuidelijke randzones vastgelegd met zwaartepunt aan de oostkant. Hier bevindt zich een dicht begroeide hogere zone met struiken die als migratiezone kan dienen voor kleine marterachtigen en waarin mogelijk ook kleine marterachtigen kunnen verblijven.

De open terreindelen werden niet intensief gebruikt, wellicht zijn deze delen te open. Gezien de aanwezige muizen is wel prooiaanbod aanwezig voor marterachtigen.

Gezien de geplande werkzaamheden, de locatie daarvan en de beschermde status van kleine marterachtigen in Noord-Holland, is ontheffing nodig van de Wnb bij uitvoer van het werk.

Aanbevolen en geraadpleegde Literatuur

- BOUWENS, S. 2017. *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. Zoogdierverseniging, Nijmegen).
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. 3e herziene druk*. Utrecht.
- FOKKENS, J. R., 2020. MIDDENMEER KOGGERANDWEG ZONNEPARK SCAN. MEMO, VAN DER GOES EN GROOT, ALKMAAR.
- NATUURLIJKE ZAKEN, C. VAN DEN TEMPEL (RED.). *Kleine marters, Ecologie en bescherming*. Brochure soorten, kleine marterachtigen, Natuurlijke Zaken, Heiloo.
- PNH, 2018. *Wezel, Hermelijn en Bunzing, beschermd in Noord-Holland, handreiking voor onderzoek naar kleine marterachtigen*.
- RONDE, V., 2020. MIDDENMEER KOGGERANDWEG ZONNEPARK, MEMO OPZET COMPENSATIEMOGELIJKHEDEN, VAN DER GOES EN GROOT, ALKMAAR.
- WESTRA EN R.S.M. KUITERS, S.A. 2018. *Beheerwijzer, Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen*. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- WISMEIJER, H., 2002. ZOOGDIEREN VAN EUROPA. ANWB BV/ TIRION UITGEVERS BV, BAARN.
- WWW.CAMERAVAL.EU
- WWW.ZOOGDIERVERENIGING.NL

